

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL)

PAMPIRI YA PELE (P2)

2022

TATAISO YA HO TSHWAYA

MATSHWAO: 70

Tataiso ena ya ho tshwaya e na le maqephe a 13.

KAROLO YA A: PADI/NOBELE

POTSO YA 1: MAHLALE A KOPANE LEKWA – DN Katsie

- 1.1 Di etsahala ka mora ketsahalo ya hore Mananyetsa a phamole mokotla wa tjhelete ka lenyele ka lengopeng moo Sekgukguni a neng a ipatile teng ka mora ho mo tjheha ka dieta. ✓ (1)
- 1.2
- Baphetwa ✓
 - Sesosa sa kgohlano
 - Tikoloho
- E le nngwe feela.** (1)
- 1.3 Ke ho utswetswa mokotla wa tjhelete. ✓ (1)
- 1.4 Monnamoholo Tlhoriso ke mophetwa wa tlatsetso ✓ hobane ha a na seabo se sekaalo paleng o thusa feela ntshetsopeleng ya diketsahalo tsa pale ena. ✓ (2)
- 1.5
- Bo re senolela hore ke motho ya nang le boitshepo bo boholo. ✓✓
 - Bo re senolela hore ke motho ya makoko ya tletseng boithoriso.
- E le nngwe feela.** (2)
- 1.6
- Le sebedisitswe ka sepheo sa ho hlakisa ho makala ha Mananyetsa moo a makalletseng hore Sekgukguni ha a tsebe hore ho qhekanyetsa ke ntho eo a e tlwaetseng. ✓✓
 - Le sebedisitswe ho bontsha boitshepo ba hae ho qhekanyetseng batho.
- E le nngwe feela.** (2)
- 1.7 Ketsahalo eo e ne e bidietsa hore Mananyetsa o tla lahlehelwa ke letlotlo/mokotlana wa tjhelete ka lebaka la masawana. ✓✓ (2)
- 1.8 Ke ketsahalo ya hore Mananyetsa a phonyohuwe ke mokotla wa tjhelete hape le hoja a ne a se a hopola hore o se a o fumanetse ruri. ✓✓ (2)
- 1.9 Mafosi, hobane Mananyetsa ha a nka le nako ka mokotla oo wa tjhelete kaha ba ne ba o tsekisana le Sekgukguni mme qetellong ba ile ba arolelana tjhelete eo ka ho lekana. ✓✓ (2)
- 1.10 E dumellana le tsona ka hore Mananyetsa ya neng a hlothe mokotla wa tjhelete maoba, a bile a phoqehile a swabile, kajeno o motlotlo ebile o morolo kaha o boetse o diatleng tsa hae. ✓✓ (2)
- 1.11 Tjhe, ha ho a amoheleha hobane ha se ntho e ntle hore motho leha a ruile, a se kgathalle lelapa la hae a be a ikgantshetse ba bang ka borui ba hae. ✓✓ (2)
- 1.12 Ke Sekgukguni ✓ (1)
- 1.13 O ne o ile wa mo phonyoha nakong eo Mananyetsa a neng a fihla a nka mokotla wa tjhelete ha yena a sa ile le sephume sa boroko ka lengopeng. ✓ (1)

- 1.14 E sebedisitswe ka sepheo sa ho hlakisa kamoo Mananyetsa a neng a nwele kateng hoo a neng a bile a sa kgone le ho bua hantle. ✓✓ (2)
- 1.15 O ne a sa nahana hore moeti eo (Sekgukguni) ke molotsana hobane o ne a ile a re ke motswalle wa Mananyetsa. ✓
Ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti. (1)
- 1.16 • O re ruta hore ka nako tse ding ho dieha ho etsa ntho ka nako ya teng ho ka tswalla motho tahleho. ✓✓
• O re ruta hore manganga a ja monga ona hobane hoja Mananyetsa a se ke a etsa manganga ha a ne a bitswa mohlomong a ka be a sa lahlehelwa ke mokotla wa tjhelete.
E le nngwe feela. Ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti. (2)
- 1.17 E sebedisitswe ka sepheo sa ho hlakisa hore mahlo a Mananyetsa a ne a le mafubedu haholo ka lebaka la ho nwa jwala haholo. ✓✓ (2)
- 1.18 • E sebedisitswe ka sepheo sa ho hatella taba ya hore efela mokotlana wa tjhelete o ne o se o le siyo moo Mananyetsa a neng a o behile teng, e leng sona se neng se le bohlokwa bophelong ba hae ka nako eo ✓✓
• E sebedisitswe ka sepheo sa ho hatella taba ya hore Mananyetsa leha a ne a tauwe jwalo, o ile a etsa bonnete ba hore o ilo fihla moo a neng a behile mokotlana teng.
E le nngwe feela. (2)
- 1.19 Ketsahalo eo e thusitse ka tsela ya hore ho hloka boikarabelo ha Mananyetsa ho ile ha fa Sekgukguni monyetla wa hore a boele a nke mokotla wa tjhelete. Kamora moo, re bona ketsahalo di tswela pele ha Mananyetsa a boela a mo sala morao. ✓✓ (2)
- 1.20 Diketsahalo tse phethelang pale ena di a kgolweha hobane di totobatsa se etsahalang ka mehla bophelong ba nnete moo re utlwang e bileng re bonang mashodu a arolelana tjhelete ya boshodu ebe ha a tshwarwe ho fumana kotlo e a tshwanetseng. ✓✓✓

KAPA

Diketsahalo tse phethelang pale ena ha di kgolwehe hobane mashodu a lelekisaneng nako e telele ka mokotla wa tjhelete ya boshodu, a qetelletse a arolelana tjhelete eo ntja tsa mmuso di sa fofonela letho.

(3)
[35]

POTSO YA 2: BOSWEU BA LEHLWA – Sello Moroe

- 2.1 E re tsebela pele ketsahalong eo ho yona Hlomi le Tshiu ba ileng ba qabana lebenkeleng labo Tshiu. ✓✓ (2)
- 2.2 Molwantshuwa ke Hlomi ✓ hobane o lwantshwa ke mohanyetsi wa hae Tshiu eo ba neng ba tseka Lerato le yena. ✓ (2)
- 2.3 Ke mophetwa ya nang le tlhompho/boitshwaro/boikarabelo✓ hobane ha a ka a hana ho felehetsa Dineo leha a ne a tseba hore Dineo o a mo rata empa yena ha a mo rate. ✓ (2)
- 2.4 Tatolano e totobatswa ke hore Hlomi o ne a hlomohile ka lebaka la lefu la Lerato nakong eo memo eo ya lenyalo e fihlang athe Puse le Tshiu bona ba ne ba thabile.✓✓ (2)
- 2.5 E re bopela mothinya o sa lebellwang ka tsela ya hore re ne re sa lebella hore Tshiu a ka iteta sefuba ho kopa tshwarelo ho Hlomi ho latela kamoo esale ba lwantshana kateng ba tseka Lerato. ✓✓ (2)
- 2.6 Di re tsebisa hore diketsahalo di etsahalla tikolohong ya makeisheneng moo ho tsebahalang hore batho ba ne ba dula matlong a dikamore tse nne. ✓✓ (2)
- 2.7 Ditaba tsa qotso di re totoballetsa mehla ya tokoloho✓ hobane batswadi ba se ba tseba ebile ba ananela ditaba tsa marato batjheng/baneng ba bona jwalo ka ha re bona Hlomi a tsebisa mmae ha a se a ya habo kgarebe ya hae. Athe ka lehlakoreng le leng re bona mme wa Lerato a amohela Hlomi lapeng la hae. ✓✓ (3)
- 2.8 A dumellana le diketsahalo tsa pale ka tsela ya hore le hoja Hlomi a ne a tseba hore Dineo o a mo rata, o ile a tsitlallela ho rata Lerato hobane pelo le maikutlo a hae di ne di rata yena. ✓✓ (2)
- 2.9
- Sehalo sa makalo ✓hobane o makatswa ke taba ya hore ha a tsebe bomotswala ba Lerato bao Lerato a neng a re o tla sala le bona bosiyong ba hae. ✓
 - Sehalo sa kgalefo hobane o halefiswa ke taba ya hore ha a tsebe bomotswala ba Lerato bao Lerato a neng a re o tla sala le bona bosiyong ba hae.
- E le nngwe feela.** (2)
- 2.10
- E etsa hore ke utlwe bohloko haholo hobane ke ne ke lebelletse hore bobedi bona bo tla nyalana mme bo phele ha monate jwalo kaha ba ne ba ratana. ✓✓
 - E etsa hore ke thabe hobane Dineo eo e leng kgale a rata Hlomi, o tla fumana monyetla oo e leng kgale a o lebelletse.
- E le nngwe feela.** (2)

- 2.11 Di hanyetsana le mekgwa le ditlwaelo tsa Basotho hobane Hlomi o ne a so kope ho nyala Lerato. Ka hoo, o ne a se na tshwanelo ya ho kena habo Lerato le ho tsebiswa seng sa Lerato. ✓✓ (2)
- 2.12 Lewa la tlholo dingolweng le hlahella ha Hlomi a ikgapela Lerato ho Tshiu. Re bona botle bo hlola bobele le bolotsana ba Tshiu le Mmadito. ✓✓ (2)
- 2.13 Ntlhakemo ya hae ke hore ha di na matla kapa ha di sebetse hobane Mmadito o hlolehile ho di sebedisa hore di kgokgothelle Lerato ho Tshiu. Ba ile ba tshwarwa ho se nko ho tswa lemina. ✓✓ (2)
- 2.14 Sepheo sa mongodi ke ho bapisa le ho hlakisa semelo sa Lerato ka botlalo. Mmadi ha a sheba sheba boitshwaro ba baphetwa bana, o bona setshwantsho se felletseng sa kamoo Lerato a neng a rateha ebile a itlhompha kateng ho feta ha a bapiswa le Botjha. ✓✓ (2)
- 2.15 Ho jala pherekano ha Mmadito ka tshebediso ya ditlhare bakeng sa ho nyopisa kamano ya lerato dipakeng tsa Hlomi le Lerato ho thusitse ho eketsa kgohlano dipakeng tsa Hlomi le Tshiu ka tsela eo diketsahalo tsa pale di ile tsa tswela pele. ✓✓✓ (3)
- 2.16 Torong eo Hlomi o ile a lora a leka ho nanabela Lerato empa a se ke a kgona. Toro ena e dumellana le pheletso ya pale ena hobane ke mona ha Hlomi a se a iketlile, a bile a tshepa hore o hlotse ntwala tsohle o tla iphelela le Lerato ka thabo, ho sabeng jwalo Lerato o mo phonyoha ka tsela ya lefu. ✓✓✓ (3)

35

POTSO YA 3: SEHLEKEHLEKE SA DEIDRO – VT Masima

- 3.1 Ke basebetsimmoho ebile Zero ke mookamedi wa Chikano. ✓ (1)
- 3.2 Ditaba tsa qotso ena di totobatsa Chikano e le mophetwa ya bohlae hobane re mmona a sa arabe dipotso tsa Ramaqiti ka botebo hobane o ne a sa mo tshepe. ✓✓ (2)
- 3.3 Ho nyamela ha Thakadi ho thusitse ka hore Zero o ile a romela Chikano ho ya fuputsa ketsahalo eo. Diphuputsong tsa hae, ha hlahella lesedi le malebana le mokgatlo o neng o belaelwa hore o amana le ho nyamela ha yona. Chikano a tlameha ho tebisa diphuputso tsa hae ho pepeseng mokgatlo oo wa Bana ba Phiri. ✓✓ (2)
- 3.4 Mohanyetsi paleng ena ke mobishopo Biala hobane o etsa mekutu yohle ya ho lwantsha boChikano le bohle ba lehlakoreng la molao le toka. ✓✓ (2)
- 3.5 Sesosa sa kgohlano e bile hore Amanda eo e neng e le sehlwela sa mokgatlo wa Bana ba Phiri, o ne a se a nyele matsete a tsebisitse Chikano ditaba tsa mokgatlo oo. ✓✓ (2)
- 3.6
- Ramaqiti o ile a lefa tlotlo mmusong wa Leseru ho lokolla Nasala ho tla Afrika. ✓
 - O ile a mo fumanela ditokomane tse ntjha ka lebitso la Gabriel Biala. ✓
 - O ile a mo isa ho ditsebi tsa letlalo tse ileng tsa mo fetola sefahleho le mmele ka ho phethahala.
- Tse pedi feela** (2)
- 3.7 Ke nnete, hobane Ramaqiti o ne a tsejwa e le motho ya hlomphehang sesoleng sa Botswana empa ka lehlakoreng le leng e le moetapele wa dinokwane tse ipitsang Bana ba Phiri. ✓✓ (2)
- 3.8 Tomatso e hlahella ka tsela ya hore Chikano ha a tsebe hore Ramaqiti ke yena 'phiri' e kgolo, moetapele wa mokgatlo wa Bana ba Phiri oo yena Chikano a ntseng a fuputsa ka wona. ✓✓ (2)
- 3.9 Chikano o ne a bolella Ramaqiti hore ha feela thakadi ho na le moo e patuweng teng o tla be a e fumane, o tla hlolwa feela ke haeba e se e qhibidihile. ✓✓ (2)
- 3.10 Ditaba tsa qotso di re totoballetsa mehla ya thekenoloji ✓ hobane re utlwa Ramaqiti a makalletse taba ya hore disatalaete ha di kgone ho hlahisa moo Thakadi e leng hona teng. Athe ka lehlakoreng le leng re bone hore Chikano o tlile moo Botswana ka sefofane. ✓✓ (3)
- 3.11 Diketsahalo tse qotsong ha di dumellane le sebaka seo di etsahallang ho sona hobane sebakeng seo ke mmishineng wa kereke, tulong ya kgotso, moo re sa lebellang dintwa tse kang tseo. ✓✓ (2)

- 3.12 A/Tharahano hobane ditaba di mpefala le ho feta kaha Chikano o se a tseba a mang a makunutu mme Sister Ruth o leka ho mo tlosa tseleng pele ho senyeha ho feta mona. ✓✓ (2)
- 3.13 Di re hlahisetsa mothinya o sa lebellwang hobane Chikano ya neng a le mathateng, a bile a ka bolawa neng kapa neng, o namolelwa ke moeti ya sa tsejweng, ya fihlang ka nako e lokelang. Ntweng eo moruti Sam Zamiya a shwa ha Sister Ruth a ile a phonyoha a baleha. ✓✓ (2)
- 3.14 Karaburetso ya pono e hlahellang ditabeng tsa qotso e nthusa ho utlwisisa kamoo ntwala eo ya basadi bao e bileng e mahlomafubedu kateng, mme mophetwa ka mong a lwanela hlooho ya hae le ho sireletsa mokgatlo oo a o sebeletsang. ✓✓ (2)
- 3.15 Mongodi o sebedisitse diketso tsa mophetwa hobane diketso tsa Sister Ruth di mo senola e le motho ya kgopo, ya sebete ya bileng a hloka qenehelo. ✓✓ (2)
- 3.16 Ketsahalo eo e dumellana le maele ao ka hore hoja Mphafudi a se ke a mo thusa letsholong la ho fuputsa le ho tsomana le Bana ba Phiri, a ka be a sa ka a atleha. ✓✓ (2)
- 3.17 Leweng la ho hetla morao, mongodi o senola diketsahalo tse itseng tsa bohlokwa bohareng kapa qetellong ya pale, e seng qalong jwalo ka tlwaelo, sepheo e le ho hlakisa kapa hona ho arabela dipotsong tse ngata tseo babadi ba neng ba na le tsona. ✓
Ketsahalong eo re bonang le hlahella ho yona ke ho nyeng matsete ha Mphafudi, ho arabeha dipotso tse kang mopresidente monnafeela o hokae?, o kwetetswe ke bomang? Hape ho arabeha dipotso tse kang, Thakadi e nyametse jwang?, e hokae ka eo nako? le hore e kwetetswe ke mang kapa ke bomang? ✓✓ (3)

[35]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: TSHWANTSHISO/TERAMA

POTSO YA 4: SEFI – DJ Nkutha

- 4.1 Ke Raboditse✓ (1)
- 4.2 Ke mohanyetsi, ✓ hobane o lwantshana le Motaung ka ho mo loya le ka dikeletso tse thuhang lelapa la Motaung. ✓ (2)
- 4.3 Jwala/biri ✓ (1)
- 4.4 O le sebedisitse ka maikemisetso a ho re lemosa maikutlo a nyediso ao Mmatshale a a sebedisang ho phoqa Motaung. ✓✓ (2)
- 4.5 Mmatshale o ne a re o mo momonne o mo qetile, o fihlile a tletse ka marikgweng mme o a kgwehlisitse. Athe le yena Motaung o ne a lla ka hore o tlele moo a nonopetse empa kajeno marikgwe a a mo feta. ✓✓ (2)
- 4.6 Di bidietse taba ya hore ho na le seo a se tsebang ka tsa qabano eo ya Motaung le Raboditse empa Motaung yena a sa tsebe hore Mmatshale o a tseba. (2)
- 4.7 Le nyallana le yona ka ho totobatsa hantle hore sefi seo Raboditse le mohatsae ba neng ba se tjehehete Motaung se mo pitlile kaha o ne a belaelwa ka ho leka ho beta Mmankepe. ✓✓ (2)
- 4.8 Tomatso e hlahella ha diketsahalo tseo ho buuwang ka tsona qotsong di tsejwa ke rona babadi eseng dibapadi tse amehang. ✓ Qotsong ena e hlahella ka tsela ya hore rona babadi re a tseba hore kgoba eo Motaung a reng Raboditse o shebane le yona ha hae, ke ya ho mo tshwarisetsa teko ya ho beta Mmankepe empa Motaung yena ha a e tsebe taba eo. ✓✓ (3)
- 4.9
- O totobatsa maemo ao Motaung a leng ho ona ka baka la ho nwa, o tenehile mme ebile o halefile haholo. ✓✓
 - Ke ho bontsha hore Motaung o ne a tseba sekgowa/a rutehile ho ya ka thuteho ya ka nako eo ebile ho bua sekgowa o ne a ho tlwaetse haholo ha a kenne kapa a teehile.
- E le nngwe feela.** (2)
- 4.10 Ke kgohlano ya ka ntle hobane re bona Motaung a qabana le Nkepe le Tiisetso. ✓✓ (2)
- 4.11 Ketsahalo eo ho yona Motaung a reng Nkepe o loya jwale ka ntatae, mme Nkepe a re o ilo jwetsa ntatae, ntatae o tla supisa Motaung. Taba ena e tla mpefatsa maemo le ho feta kaha malapa ao a ne a se a ntse a thulana ka baka la leshano la Mmankepe. ✓✓ (2)

- 4.12
- Di totobatsa mehla ya demokrasi/sejwalejwale, moo re bonang ho se ho qhoma tlhekefetso e bakwang ke batswadi baneng ba bona. ✓✓
 - Di totobatsa mehla ya demokrasi/sejwalejwale, moo re bonang bana ba se ba sa hlomphe batswadi ba ba arabisa kamoo ba ratang jwalo ka ha Nkepe a buisitse Motaung hampe qotsong.
- E le nngwe feela.** (2)
- 4.13 Dipuo tsa hae di mo senola kamoo e seng e le motho ya se nang boikarabello, ya sa itlhompheng, ya itellisang ka bana ya bileng a se a itheotse seriti. ✓✓ (2)
- 4.14 E dumellana le tsona ka hore Nkepe o futsitse batswadi ba hae ka mekgwa le diketso tsa hae tse mpe. ✓✓ (2)
- 4.15 E nthusa ho utlwisisa ka moo Motaung a phoqang Nkepe kateng hore ho tlike jwang yena a se atlehe ha ba ne ba kena sekolo se le seng le Tiisetso. ✓✓ (2)
- 4.16 Mongodi ha a a fihlella lewa lena hobane ho tlholo dingolweng ka mehla botle bo hlola bobbe ✓. Tshwantshisong ena re bona bobbe boo Raboditse a bo entseng ka ho ferekanya lelapa la Motaung ka ho mo ruta jwala le dinyatsi bo sa fumatshe kotlo. ✓✓ (3)
- 4.17 E, o e phethetse hantle ka ho siya a leketlisitse babadi ka se tla etsahala qetellong ka Motaung e le hore babadi ba iketsetse qeto. ✓✓✓

KAPA

Tjhe, ha a a e phethela hantle hobane o siile a fanyehile babadi ka ho se hlakise hore pheletsong ya tshwantshiso ena Motaung o nkwa ke mapolesa kapa o tsamaya le Mmatisetso ho leba lapeng. (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 35

KAROLO YA C: DIPALEKGUTSHWE

POTSO YA 5: PELO E JA SERATI

5.1 'PELO EJA SERATI' – NA Mpembo

- 5.1.1 Ba amana ka hore ke borathepa/boraditekesi. ✓ (1)
- 5.1.2 Sesosa sa kgohlano ke meharo le bopelompe ba Makgisa ya batlang ho jesetsa borathepa ba bang kgwebeleng. ✓✓ (2)
- 5.1.3
 - Tikoloho ✓
 - Kgohlano ✓
 - Baphetwa**Tse peedi feela.** (2)
- 5.1.4 Di re totoballetsa sehlohlolo, hobane ke ho tsona moo re bonang Mahaila a itela ho ya teana le Makgisa hore se etsahalang se etsahale molemong wa hore ho be le kgotso le kgutso setjhabeng le indasetering ya ditekesi. ✓✓ (2)
- 5.1.5 Makgisa ke motho ya meharo ebile a le pelompe haholo hobane ke mona ha a kgotsofalle tseo a nang le tsona ebile o bolaya batho ntle ho lebaka. ✓✓ (2)
- 5.1.6 Ke thuto ya hore batho ba lokela ho tshwarisana, mme ba buisane ho e na le ho bolayana ha ba sa bone dintho ka leihlo le le leng. ✓✓
Ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti. (2)
- 5.1.7 A/meharo ✓Hobane merusu le dipolayano tse teng palekgutshweng ena sesosa sa tsona ke meharo ya ho batla ho rua ya Makgisa le bomphato ba hae. ✓ (2)
- 5.1.8 Tjhe, ha di amohela ✓hobane ha se toka ho iketsa modingwana bathong ba bang ebile ke tlolo ya molao ho bolaya motho e mong. ✓✓ (3)
- 5.1.9 Di a kgolweha, hobane ke diketsahalo tse etsahalang bophelong ba nnete ba ka mehla moo borathepa ba sa boneng dintho ka leihlo le le leng ka lebaka la meharo mme diqhwebeshano tseo tsa bona di be di ama bapalami/setjhaba. hampe. ✓✓ (3)

POTSO YA 5: PELO E JA SERATI

5.2 'HA E LALE ME' – ME Makhapa le ba bang

- 5.2.1 Bobedi Sankutu le Matlhoriso maikutlo a bona a tshwana ka ho hanana le taba ya hore Setolotolo a nyale sethepu. ✓ (1)
- 5.2.2 Phakiso ✓ (1)

- 5.2.3 Lebaka le etsang hore Setolotolo a batle ho nyala Sofia ke hobane a kgahlilwe ke botle ba hae. ✓ (1)
- 5.2.4 Matlhoriso ke mohanyetsi, ✓ hobane o hanana le taba ya hore Setolotolo a nyale sethepu ho se lebaka le utlwahalang. ✓ (2)
- 5.2.5 Phoqo e hlahella ka hore Setolotolo ya kollang ntsi hanong o batla ho nyala sethepu ka kgang empa a ntse a hlolwa ke lelapa le le leng feela. ✓✓ (2)
- 5.2.6 Kganyetsano e hlahella ka hore mehleng ya kgale sethepu se ne se nyalwa ke barui, empa kajeno se se se nyalwa le ke mehofe/mafutsana a kang Setolotolo. ✓✓ (2)
- 5.2.7 Nnete, hobane diketsahalang tsohle tsa palekgutshwe re mo tsebile ka lehlakore le le leng feela la ho tshehetsa botle. E leng ho ema ntlhakemong ya hae ya ho ba kgahlano le sethepu seo Setolotolo a neng a se batla. ✓✓ (2)
- 5.2.8 Maele ana a dumellana le ketsahalo eo ho yona Setolotolo ya ileng a ngala lehae la hae ka kgopolo ya hore o tla phela ha monate le Sofia, a ileng a phoqeha a ba a itshola ha Sofia moratuwa wa hae a se a mo qhala ka boitshwaro ba hae bo hlephileng, mme a ba a kgutlela ha hae a hoshola. ✓✓ (2)
- 5.2.9 Mongodi o sebedisitse boipuiso. ✓ Bohlokwa ba bona ke ho re senolela semelo sa Sankutu, e leng motho ya nang le nnete, ya e buang a sa qeke setswalle. ✓✓ (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: DITHOTHOKISO

POTSO YA 6

6.1 'HO THUSANG HO LLA' – PM Ramathe

- 6.1.1 'le'✓ (1)
- 6.1.2 Molathothokiso wa 2 le 3✓ ka lentswe 'ru'✓ (2)
- 6.1.3 Ke utlwisisa hore maemo a ditaba a mabe, ho na le tse bohloko tse hlalileng. ✓✓ (2)
- 6.1.4 Ka sepheo sa ho toboketsa bomadimabe bo wetseng lelapa la Ramathe. ✓ (2)
- 6.1.5
 - Dikgutsana ✓
 - Dibopuwa ✓(2)
- 6.1.6 Se totobatsa maikutlo a tshabo/bohloko/tsharelo, ekaka ho tloha tsatsing lena bophelo ba bana ba Ramathe bo fetohile, ba ke ke ba hlola ba phela ha monate. ✓✓
Ho elwe tlhoko dikarabo tsa baithuti. (2)
- 6.1.7 Lekgotsi leo le sebedisitswe ka sepheo sa ho hlakisa qenehelo eo sethothokisi se e bontshang baneng ba Ramathe. ✓✓ (2)
- 6.1.8 Molemo wa enjambementa eo ke ho tlamahanya mohopolo wa ho lla ha bana ba Ramathe ba sa thole ba llela ntata bona. ✓✓ (2)
- 6.1.9 Ke pebofatso/pebolo ✓
Sethothokisi ha se a sebedisa lentswe hlokahala/shwele empa se sebedisitse lentswe 'Robala'. ✓✓ (3)

LE

6.2 'LEFU LA MORENA GEORGE VI' – KE Ntsane

- 6.2.1 Ile ✓le siile✓ (2)
- 6.2.2 Molathothokisong wa 9 le 11✓ (1)
- 6.2.3
 - Ho atafala ha ditsietsi ✓
 - Ho ema ha letsatsi ✓
 - Ho tjha ha lefatshe/komello**Tse pedi feela** (2)
- 6.2.4 Le qholotsa maikutlo a tshabo/ho utlwa bohloko ✓hobane taba ena ya ho hlokahala ha morena e hlabile ha bohloko dipelong tsa bana le ba lelapa la Ramathe ha ba e utlwa. ✓ (2)

- 6.2.5
- Le sebedisitse ka ho fana ka kगतello/sefutho ho lentswe lena 'manyofonyofo'.✓✓
 - Le sebedisitse ka sepheo sa ho fokotsa palo ya mantšwe molathothokisong e le ho potlakisa morethetho.
- E le nngwe feela.** (2)
- 6.2.6 E sebedisitse ka sepheo sa ho hlakisa kamoo bana ba Fitoria ba ileng ba lla haholo kateng, ka lebaka la ho lahlehelwa ke ntata bona. ✓✓ (2)
- 6.2.7
- Neeletsano/phetapheto e tsepameng, sethohokisi se se sebedisitse ka sepheo sa ho tlamahanya melthothokiso eo.✓✓
 - Neeletsano/phetapheto e tsepameng, sethohokisi se se sebedisitse ka sepheo sa ho hatella/toboketsa mohopolo.
- E le nngwe feela.** (3)
- 6.2.8 Lentswelekgohledi ke lentswe le lokelang hantle moo le sebedisitsweng teng.✓ Lentswe lena le nthusa ho utlwisisa hore eitse ha pula e na ha utlwahala ditaba tse mpe, tse bohloko, tse tlišang dīllo, mahlomola a bakilweng ke lefu la George VI.✓✓ (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA D: 35
MATSHWAO A PAMPIRI YOHLE: 70